

DUCHOVNÉ OZVĚNY

Mesačník farnosti sv. Martina z Tours - Suchá nad Parnou, Košolná, Zvončín

ročník VI.

Júl a august 2003

Číslo 7-8

Smer cesty

Júl je mesiac pripomienky viacerých veľmi významných svätcov. Pre nás najdôležitejší sú Cyril a Metod. Neraz hovoríme o koreňoch, ktoré zasadili, hoci skôr by bolo lepšie povedať, že ich prehĺbili a dali im iný rozmer. Týmto upresnením chcem povedať, že Cyril a Metod nevytvorili náš národ. Ani nevytvorili to, že by ich naučili brániť sa, bojovať, či pracovať. Toto už naši predkovia vedeli. Ale predsa to bolo málo. Sami prosili o nový rozmer – duchovný a kultúrny. Až tento rozmer mohol vytvoriť z našich národov plnohodnotné národy a aj im umožnil kráčať ďalej dejinami. A možno im pomohol aj lepšie sa brániť a lepšie pracovať.

Dejiny sa neprestajne opakujú. Ak aj nie v inom, tak určite aspoň prenášaní akcentu – raz je to práca, tvorivosť a budovanie, dosahovanie materiálnych výsledkov, inokedy je to dôraz na kultúru, umenie, myslenie. Zdá sa, že vždy po čase sa jedno dostane do krízy a potrebuje obohatiť tým druhým. Každá jednostranná spoločnosť sa po čase vysilí, začína nanovo hľadať. Veľmi to pripomína výrok iného svätca tohto mesiaca, ktorý sa podpísal nie len na našich koreňoch, ale koreňoch celej Európy – sv. Benedikta. Jeho výrok znel: „Modlí sa a pracuj.“ Je to ten istý pohľad: potrebujeme aj aktívny život, ale aj kontempláciu; aj prácu, ale aj premýšľanie; aj materiálne veci, ale aj myšlienky hodné života.

Zdá sa, že to platí tak pre veľké spoločenstvá ľudí, ako aj pre každú rodinu a každého človeka. Netrúfam si presne povedať, v ktorej fáze dejín sa nachádzame teraz, ale podľa atmosféry v spoločnosti akoby sa zdalo, že je v kríze oboje: aj odvaha a schopnosť tvoriť, ale aj v kríze silných myšlienok, ktoré dokážu nadchnúť a hýbať ľuďmi. Iste by nebolo zlé, keby sa ukázali silné osobnosti, nejakí hlbokí a noví ľudia i svätci, ale nestačí na to čakať.

Keď nad tým premýšľam, často mi príde na rozum výrok starých mníchov: „Ži prítomný okamih.“ Alebo inak povedané: „Rob, čo práve robíš.“ Možno práve toto je cesta k tomu, aby sa do života vracala aj sila, aj hĺbka.

Peter Cibira

Apoštolát modlitby na mesiac august:

- **Všeobecný:** Aby výskumníci na poli vedy a techniky počúvali neutíchajúce volanie Cirkvi po múdrom a zodpovednom využití dosiahnutých úspechov.
- **Misijný:** Aby všetci katechéti v mladých cirkvách verne svedčili o svojej láske k evanjeliu.
- **Úmysel KBS:** Aby sa veriaci stali misionármi pri stretávaní sa s ľuďmi túžiacimi po pravde, láske a spravodlivosti.

Patróni Nitrianskeho biskupstva
svätí Andrej-Svorad a Beňadik

Apoštolát modlitby na mesiac júl:

- **Všeobecný:** Aby sa vládne organizácie a ľudia zodpovední za hospodárstvo a financie vo svete usilovali objaviť spôsoby a podmienky pre zabezpečenie nevyhnutných prostriedkov dôstojného života všetkým národom.
- **Misijný:** Aby všetci chorí Afričania, obeť AIDS a iných vážnych ochorení, pocítili Božiu útechu a lásku prostredníctvom služby lekárov a tých, čo sa o nich s láskou starajú.
- **Úmysel KBS:** Aby veriaci cez voľný čas v prírode oslávili svojho stvoriteľa aj účasťou na svätej omši a v rozjímavej modlitbe.

Okamih detí

Pocity sú dar. Škodia nám len vtedy, keď ich popierame, hanbíme sa za ne, alebo ich prejavujeme neprímeraným spôsobom. Pocity nám umožňujú spoznať seba samých. Ja som začal poznávať, kto som, až po dlhoročnom odlúčení od samého seba. Pocity sú mojim najlepším priateľom. Dávajú mi vedieť, kedy je čas na zmenu. Ak ich potláčam, alebo si poviem, že sú zlé, nemôžem sa zamerať pozitívnym smerom a nemôžem ani napredovať.

Zvlášť malé deti vynikajú v prežívaní a hlasitom vyjadrovaní pocitov. Viete si predstaviť, že by sa malé dieťa cítilo vinné za svoj hnev alebo nespokojnosť? Malé deti jednoducho dávajú svojim pocitom voľný priebeh – krikom, plačom, smiechom alebo nespokojným vrtením sa – a vzápätí sa zamerajú na niečo iné. A tak je to správne.

Opačný prípad predstavuje mladý muž. Žil podľa vzoru svojho otca. Tento chlapec sa zabil, pretože nesmel mať vlastné pocity. Všetci sa zameriavali iba na jeho nedostatky. Jeho otec mu sústavne niečo vytýkal a nikdy na ňom nevidel nič dobré.

V mnohých rodinách si deti často nesmú myslieť to, čo si naozaj myslia, nesmú cítiť to, čo naozaj cítia, a nesmú hovoriť to, čo by chceli povedať. Ustavične sa musia prispôbovať mysleniu a náladám niekoho iného. Aké by boli naše rodiny, keby sme sa pýtali ich členov: „Ako sa cítiš? Na čo myslíš? Čo si o tom myslíš?“ Keby sme naozaj počúvali, čo hovoria a uznávali ich pocity, ktoré sú výrazom toho, kým naozaj sú? Keby sme vytvárali podmienky na to, aby mohli vyjadriť svoje pocity? Keby sme sa zameriavali na to, čo sa im darí, a nie na to, čo im nejde?

Rešpektovanie pocitov našich detí však neznamená, že musím potláčať svoje vlastné pocity. Mnohí rodičia sa na seminároch pýtali, či môžu pred deťmi prejavovať svoj nesúhlas. Kde inde by sa mali deti naučiť riešiť konflikty, ak nie doma? Len to netreba riešiť „starými nástrojmi“, ako je bitka, krik, trucovanie a zastrasovanie... Má ísť o otázky pozitívneho zamerania: „Čo by sme mali podľa teba urobiť? Ako by si to zmenil?“ Isté je, že niekedy sa dá postupovať len malými krokmi.

Moje dcéry sa ráno chystali, aby sme včas odišli na výlet za mesto. Ustavične sa hádali o šaty. Chvilu som počúval a odrazu som upadol do „starých výchovných metód“. „Už to nemôžem počúvať!“ zakričal som. „Okamžite choď do svojej izby!“ Vtom som sa zarazil a zamyslel. Uvedomil som si, že som dal dcéram desivý signál: Ustavične sa hašteríte, ste zlé, neviete sa dohodnúť a vyriešiť jediný svoj problém, robíte mi starosti, takže vaše problémy musím riešiť ja.

Zavolať som ich. „Väčšinou sa viete spolu tak pekne hrať,“ povedal som. „Vlastne sa čudujem, ako dobre spolu vychádzate.“ Hneď som zbadal, ako ich to zaujalo a upokojilo.

„Je úplne normálne, ak sa spolu pohádate,“ pokračoval som, „a som presvedčený, že aj tento problém vyriešite, ako ste to dokázali doposiaľ vždy. Dajte mi vedieť, keď sa dohodnete.“

Na raňajky prišli celé hrdé a spokojné, pretože sa naozaj dohodli. V opačnom prípade by boli nasledujúce tri hodiny neznesiteľné a ktovie, kedy by sme vyrazili na výlet.

Spracované podľa: Steven W. Vanoy: *10 najväčších darov pre moje deti*, Slovenský spisovateľ, Bratislava 1999

Mária Goretti

Životopis

Sotva 12 ročná položila život, aby si zachovala čistotu – dohodaná dýkou 18 ročného Alessandra Serenelliho.

Prečo musela zomrieť taká mladá? Čo ju prinútilo, aby si dala zobrať život? Bola jedna zo 7 detí. Otec im zomrel, matka sa musela starať o celú rodinu ba zobrala si z kresťanskej lásky za povinnosť starať sa i o opustených susedov Serenelliocov, ktorým zomrela matka.

Matka Assunta od malička učila deti modliť sa. Marienka si deň čo deň rozvíjala úctu a lásku k najsvätejšej Panne Márii. Do kostola mali ďaleko, i do školy, ale čítať a písať sa naučili všetci súrodenci. Na sv. prijímanie ich pripravoval miestny kňaz. Marienka celým srdcom túžila po sv. Eucharistii. Susedov syn Alessandro práve deň pred sv. prijímaním začal Marienku obťažovať. Odmietla ho s veľkou hrôzou: „To je hriech.“ No on ju neprestal obťažovať.

Keď sa mu vzoprela, schytil nôž a 14 ranami dobodol jej útle telo. Ešte pred smrťou odpustila svojmu vrahovi. Hrdinské dievča – radšej obetovala svoj život, ako by mala stratiť svoju čistotu.

Čo ale dnešné dievčatá? Aj ony by boli schopné obetovať svoj život, aby si ochránili svoju čistotu? Nehnevajte sa dievčatá, keď poviem, že veľmi mnohé z vás sa už v tomto veku vystatujú svojimi skúsenosťami s chlapcami

a vysmievať sa z tých, čo si ozaj chránia svoju čistotu. Koľko hrdinských dievčat položilo svoj život za ubránenie svojej čistoty a sú v zozname svätých. Verím, že i v dievčenskom svete majú dievčatá v úcte svoje telo a chránia si svoju čistotu. Majú svoj vzor – Matku Božiu. Dokazujú nám to devy, čo odchádzajú do kláštora, ale i tie, čo sa pripravujú pre manželstvo, spolu so svojím snúbencom. Vysmejete sa z nich? Ja nie. Považujem to za hrdinstvo a ich život je skutočne pozhnaný. Marienka Goretti je svätá. 27.4.1947 matka Assunta dostala najkrajšiu odmenu za svoju kresťanskú výchovu dieťaťa. Marienka, ktorej vstúpila do srdca lásku k Bohu, lásku k najsvätejšej Panne, táto Marienka bola povýšená na oltár k verejnej úcte. 24.júna 1950 bola svätorečená.

Zachránila dušu i svojho vraha, ktorý v kajúcnosti zomrel 6.mája 1970. Svojou kajúcnosťou oznámil písomne celému svetu. Prosím celý svet za odpustenie môjho zločinu proti mučeníci Márii Gorettiovej a proti čistote. Zapisahávam všetkých, aby sa chránili nemravnosti, nemravným filmom, nebezpečenstiev a každej príležitosti, ktoré by ich mohli priviesť k hriechu.

Marienka, oroduj za mládež pod Tatrami, ale i za mládež celého sveta a nezabudni ani na naše mamy. Vypros im milosť, aby vedeli svoje deti vychovávať v bázni Božej a viesť ich k Matke Božej, ako to robila tvoja hrdinská matka Assunta.

(z knihy Celý rok so svätými spracovala Mária Hečková)

Dedičstvo otcov

„Nevzdelaný ľud je bezbranný, ba nahý
nemôže sa dať do boja s úskočnými protivníkmi
ľudského umu a duše - otrocky skončí vo večnom zatratení.

Národy, ak ste odhodlané zápasit' s nepriateľmi
o svoju vlastnú budúcnosť - dokorán otvárajte
dvere rozumu!“

(Proglas-Predslov k prekladu Evanjelia: Konštantín - Filozof)

Konštantín, spolu so svojim bratom Metodom, priniesli našim národom nielen vieru, ale bohaté dedičstvo, vyššiu kultúru slovanského slova. Rok 863 sa pokladá za počiatok slovanskej písomnosti. Knieža Rastislav pozval učencov z Byzancie, na uskutočnenie myšlienky svojpprávnej cirkvi a nezávislej krajiny

Kde sa to všetko začalo? Ako a čím žili naši predkovia? Prečo sa rozhodli bojovať o svoju nezávislosť? Kým boli Konštantín a Metod? Čo všetko priniesli Slovanom? Aký je ich odkaz?

Naše územie bolo už v 3. storočí pred našim letopočtom osídlené kmeňmi Keltov - Kotínov, o ktorých sa nám zachovali písomné pramene. Neskôr v 1. storočí pred našim letopočtom germánske kmene spôsobili zánik tejto kultúry u nás. No zbytky týchto národov obohatili našich predkov prichádzajúcich postupne v čase sťahovania národov na naše územie. Slovanov lákalo pohraničie bývalej Rímskej ríše, kde sú „čisté pramene, jemné látky, tvrdé ocele, kde sa tovar nevymieňa, ale kupuje za peniaze, kde je vojenská služba zamestnaním, kde sa ľudia dohovárajú písmom. Slovania sa presúvali tiež v obave pred Húňmi, proti ktorým sa museli statočne brániť. No i na novom území nemali pokoj. V 6. storočí museli čeliť ničivým nájazdom Avarov a Frankov, v 9. st. boli ohrození kmeňmi Vikingov a starých Maďarov, ktorých v r. 896 priviedol Arpád do Karpatskej kotliny.

Cez naše územie viedli dôležité obchodné cesty, ktoré obohatili náš trh i kultúru. Pri Devíne sa križovali Jantárová cesta smerujúca od Baltu na juh a Solná cesta na východ. Dostávali sa k nám po nej nielen tovary z cudziny ale i informácie a vplyv iných kultúr. Obchodníci chodili s ozbrojenou družinou. Práve takýmto bol schopný a nadaný kupec, neskôr vojvodca - Samo, ktorý spojil Slovanské kmene do prvého štátoprávneho útvaru Slovanov - Samovej ríše, založenej v r. 623, v čase, keď Mohamed založil Islam. Samo vedel spojiť slovanských vladykov tak, že boli schopní brániť sa proti Avarom i Frankom. Po jeho smrti však kniežatstvá znovu zápasili o moc. Nad Avarmi nám pomohol definitívne zvíťaziť až franský kráľ Karol Veľký - prvý cisár korunovaný pápežom po rozpade Rímskej ríše. Byť cisárom, znamenalo byť nadradený a korunovať kráľov kresťanského sveta. Za takého ho pokladali i franskí misionári, ktorí u nás šírili kresťanstvo i sám knieža Rastislav, ktorého na trón dosadili práve Frankovia. Rastislav však túžil po samostatnosti - cirkevnej i štátoprávnej. Žiadal pomoc a ochranu z Byzancie. Mladého panovníka Michala III. žiada: „Pošli nám vznešený cisár biskupa a učiteľa takého, čo by nás vo viere kresťanskej pozdvihol tak, aby sa to stalo príkladom pre iné krajiny. Pripomeňme, že Byzancia bola vlastne

Východorímska ríša a Konštantinopol založil sám Konštantín Veľký, vďaka ktorému v roku 313 prestalo prenasledovanie kresťanov. V časoch Rastislava však cirkvou východu a západu zmietali viaceré vieroučné i pastoračné sporné otázky. Vďaka týmto sporom vyslanci Byzancie Konštantín a Metod boli franskými kňazmi prenasledovaní. Treba podotknúť, že franskej ríši šlo predovšetkým o moc a politický vplyv nad Veľkou Moravou a nemohli znieť intervenciu Byzancie. Byzanský panovník veľmi rád vyhovel Rastislavovi. Poslal učencov najvýznamnejších. Pomohol Slovanom vojensky i diplomaticky. Konštantín a Metod vtedy ešte neboli kňazmi. Boli to vysoko vzdelaní diplomati. Konštantín - 27. roč. lingvista, básnik, spisovateľ, nazývaný Filozof, vyštudoval a neskôr vyučoval na prestížnej magnaurskej škole, kde študovali mladíci blízki kráľovskému dvoru. Bol to učenec, vyzretý po každej stránke. Učil na vysokej dvorskej škole v gréčtine, hebrejčine, sýrčine, samarčine. Metod bol županom pohraničnej oblasti osídlenej Slovanmi. Bol vzdelaný, mal štátnicko - právne vzdelanie. Pochádzali zo 7 detí. Ich otec bol stratégom (generál), bohatý a urodzený. Konštantín a Metod prišli na Veľkú Moravu veľmi dobre pripravení. Vytvorili písmo - Hlaholiku, neskôr ju prepracovali na jednoduchšiu Cyriliku. Preložili občiansky zákonník, ktorého vzorom bolo byzantské zákonodarstvo z 8. storočia, v ktorom pranieroval najmä veľmi rozšírené cudzoložstvo. So solúnskymi bratmi prišli aj ozbrojená družina, služobná čel'ad', kňazi, pisári, majstri pergamenu, mozaik, obrazov, tlmočníci, stavitelia, učenci. Založili na Veľkej Morave 2 učilišťa. a vychovali 200 žiakov - základ veľkomoravskej inteligencie. Mali uviesť do života štátne a cirkevné zákonodarstvo, zjednotiť liturgiu na základe domáceho jazyka, novej abecedy, aby sa stali vyspelým spojencom Byzancie a platným členom kresťanského sveta. Ich misia u nás trvala najskôr 40 mesiacov a po tom šli dať vysvätiť kňazov do Byzancie. No v Benátkach r.867 sa dozvedeli o zavraždení byzantského cisára Michala III., ktorý ich vyslal na misiu. Ísť do Konštantinopolu bolo nebezpečné. Prijali teda pozvanie pápeža Mikuláša I a šli do Ríma. 14.12.867 nastúpil nový pápež Hadrián II., ktorý posvätil slovanské knihy a vysvätil bratov za kňazov a dovolil slovienske bohoslužby. Vzápätí však museli čeliť obvineniam franského biskupa Wichinga, že šíria bludné nauky. Konštantín veľmi zle niesol tieto obvinenia. Trpel aj za svojho brata a žiakov. Zdravie mu podlomilo i drsné podmienky vo Veľkomoravskej ríši, i malarické počasie v Ríme. Smrteľne ochorel, vstúpil do kláštora, prijal meno Cyril a po 50-tich dňoch zomrel. Pochovali ho v bazilike San Clemente, vedľa ostatkov sv. Klementa, ktoré objavili na svojej misii.

Metod zostal sám. Obhájil svoje poslanie pred pápežom. Stal sa arcibiskupom, prejavil sa ako praktický a dôsledný diplomat a organizátor. Obetoval návrat do vlasti v prospech misie. Vyslaný pápežom sa s vysvätenými kňazmi vrátil na Veľkú Moravu s právomocou aj nad franskými kňazmi. Ľudovít Nemeč - východofranský kráľ však intrigami spôsobil, že Svätopluk sa vzdal svojich dŕžav v prospech Frankov. Rastislav ho chcel za to zabiť. Svätopluk ho však zajal v r.870 vydal Frankom a zmocnil sa vlády. Metod sa pre franské intrigy ocitol vo franskom väzení a bavorský episkopát ho protiprávne súdil. Vo väzení bol 3 roky. Pápež ich za to ostro odsúdil. Metod po týchto ťažkých skúškach

pôsobil, učil, vychovával na Veľkej Morave ešte 12 rokov. Zomrel v r. 885. Po jeho smrti Wiching za Svätoplukovej neprítomnosti vyhnal a „rozmetal“ všetkých Metodových žiakov. Vďaka tomu sa dedičstvo solúnskych bratov vysemenilo i do ostatných slovanských národov Najväčšiu úrodu z tohto dedičstva zožali Bulhari a po nich Kyjevská Rus. Je pravdepodobné, že Gorazda - Metodovho nástupcu zavraždili krátko po Metodovej smrti. Solúnski bratia predbehli dobu o celých 1000 rokov. Pred smrťou dal Svätopluk Wichinga z krajiny vyhnáť. Po Svätoplukovej smrti sa vojenskou mocou držaná Veľkomoravská ríša rozpadla. Na 1000 rokov ju pohltilo Uhorsko. Slovania však

do tohto manželstva s čerstvo usadenými staromaďarskými kmeňmi priniesla bohaté veno spoločensko - duchovnej vyspelej kultúry, remesla, poľnohospodárstva, za čo nám ešte nedávno kočujúce, výbojné kmene poskytli vojenskú ochranu a schopných panovníkov. Skutočne sa nemáme za čo hanbiť, ani prečo kloniť chrbát. Vždy sme patrili a patrime do Európy, práve tak, ako ostatné jej národy. Nechali sme sa obohatiť každou kultúrou, ktorá sa nás dotkla. Významne nám k tomu pomohlo i dedičstvo patrónov našej vlasti, svätého Cyrila a Metoda.

M. Ferko: Veľkomoravské záhady a učebnica dejepisu pre ZŠ

V inferne? Kto zvíťazí? Anjel Pánov, alebo satan temnoty? Vieš, Mikuláš, je to také nepochopiteľné s chorým človekom. Môžbyť, že chorí ľudia sú najlepším bojiskom diabla proti anjelovi. A možno sú to iba niektorí ľudia...“

Hoci básne z Kvetnice zvestujú istotu smrti, každý, kto ho prišiel navštíviť, obdivoval jeho humor, dar duší omilostených. Boh ho viedol cestami, ktoré vydržia len silné duše, čo sa nezľaknú a nezlomia. „Žiť je tak nevýslovne krásne a umierať dvadsaťšesťročný - tak nevýslovne strašné...“ Tí, čo boli pri jeho smrti, dosvedčili, že ju prijal muže a statočne, ako ju môže prijať kňaz a básnik.

„Povedzte, prečo tento pozdrav nedopíšem,
povedzte, prečo smrť nám vlieva do srdca farbu višien?
Povedzte, prečo nikdy nevrátia sa lanské snehy?
Zbohom, môj básnik krutosti a nehy!
Povedzte, prečo v lúčení sa podobáme kvetom
povedzte, prečo južní vtáci zaplakali pred odletom?
Povedzte, prečo kvety vädnú - aj na oltári Božom?

V jeho rukopise pozostalosti zostala skvelá báseň, ktorú napísal mesiac pred maturitou, keď sa definitívne rozhodoval na cestu Kristovho kňazstva:

„Madona! Chcel by som Vám dar dať.
Chcel by som obeť priniesť podivnú.
Tieňami kvetov srdce zabaliť a v podvečer ho tajne
položiť na Váš oltár.
A vidieť ráno ako tlčie vo Vašich dlaniach, Madona.
Darmo však hľadám v svojej hrudi.
Srdca v nej niety už.
Len nová bolesť zrodila sa a nový žiaľ.
(Povedzte, Madona, komu mám žalovať, že ste mi srdce
vzali?)
Tie obetujem na Váš oltár.
Ku svojmu srdcu, Madona.“

Tí, čo sme v nedeľu 25. mája boli v Kátlovciach, sme odchádzali s dobrým pocitom v srdci. Nielen z prednesených veršov, ale aj z vystúpenia operného speváka Daniela Čapkoviča a príhovorov čestných hostí, z ktorých zaujala najmä p. Motulková a spisovateľ Anton Habovštiak.

A tak poďakovanie za pekne strávené nedeľné popoludnie, ktoré obohatilo naše duše, patrí organizátorom: Obecnému úradu v Kátlovciach, Základnej škole v Kátlovciach a Spolku sv. Vojtecha v Trnave.

H.T.

Kátlovce

Paľo Ušáka-Olivu

V nedeľu 25. mája sa niektorí z nás zúčastnili recitačnej súťaže žiakov základných škôl nazvanej: KÁTLOVCE PAĽA UŠÁKA-OLIVU - XII. ročník.

O tejto akcii sme sa dozvedeli na poslednú chvíľu, ale aj tak tu vystúpila žiačka našej školy Ivanka Izakovičová a vo svojej kategórii získala 3. miesto. Porota v zložení: Dr. Marta Blažová, spisovateľ Anton Habovštiak, Teodor Kriška a Jozef Zavarský, spisovateľ a publicista, nemala ľahkú úlohu pri vyhodnocovaní celej súťaže, lebo výber poézie a prózy detí a ich prednes bol na vysokej úrovni.

Čo je to vlastne za podujatie? Ako už naznačuje názov, koná sa už po 12-krát na počesť kňaza - básnika, najtalentovanejšieho člena katolíckej moderny. Paľo Ušák sa narodil v Kátlovciach v r. 1914. Jeho jediná básnická zbierka „Oblaky“ zostala poslednou. Zomrel predčasne, vo veku 27 rokov na tuberkulózu. Päť tried ľudovej školy vychodil v rodisku, gymnázium absolvoval v Trnave. R. 1934 začal študovať teológiu, r. 1936 prešiel na novozriadenú Bohosloveckú fakultu UK do Bratislavy. Posledným ročníkom skončil teológiu na Spišskej Kapitule, kde ho biskup Ján Vojtaššák 2.februára 1939 po prvom semestri vysvätil za kňaza a hneď ho poslal za kaplána do Veličnej.

Už po polroku napísal P. Ušák priateľovi Mikulášovi Šprincovi trasľavou rukou: „Som v nemocnici v Martine. Pravá strana pľúc napadnutá tuberou, stred od hrdla dolu - katar. Hovoria tomu vari katar bronchiálny. Niekedy som tak bezradne smutný. Kriste Ježišu, keď potrebné bolo, aby Tebe človek pomohol križ niesť, príď teraz Ty na pomoc mne...“ Potom nasledovali už len tatranské sanatóriá. Zomrel 1. marca 1941 v Kvetnici.

19. októbra 1940 napísal Mikulášovi Šprincovi: „Žijem. Spomínam. Trpím. Chcel by som byť svätý. Hyniem pomaly. A chcelo by sa mi žiť. Hrozne žiť. Už som sa so všetkým vyrovnal. Aj s tým, že verím, že sa ešte uzdravím. Aj s tým, že neverím, že čakám svoju smrť. So všetkým sa načim vyrovnáť. Všetko prežívať, i vlastnú smrť, všetko milovať, všetko mať a všetko strácať. A všetko je podivné, paradoxné, ako život. Ako naše predsavzatia, ako naša kľatba. Boh nám vymedzil cesty podivné. Kde sa skončia? V tme? V raji?

Z
E
L
E
M
A
H
O
B
L
A

Náše prvé stretnutie

Miroslav	Tosás	Jaroslav
Melisá	Matej	
Dárik	Lucia	Lýta
Marek	Simona	Veronika
Mária	Lucia	
Dominik	Nikola	Michaela
Mária	Štefán	Martina
Michaela	Veronika	Michaela
Miroslav	Domenka	Veronika
Mária	Alena	Miroslava
Robert	Mária	Miroslav
Mária	Miroslav	Mikela
Domenka	Dárik	Michaela
Josef	Michaela	Ruzica
Dennis	Domenka	Michaela
Melisá	Mária	Domenka
Mária	Miroslav	Miroslav
	Michaela	Miroslav

s Ježišom v Eucharistii

Stredoeurópske katolícke dni začali na Slovensku

31. mája začali Stredoeurópske katolícke dni, ktoré vyhlásili biskupi 8 krajín Európy. Ich vyvrcholením bude spoločná púť do rakúskeho Mariazellu v máji na budúci rok. Mal by to byť rok spoločného stretávania ľudí rôznych národov, vzájomného obohacovania, modlitebných stretnutí, diskusií, hľadania novej duše Európy. Vyznamenaním pre Slovensko je, že oficiálne tieto dni začali práve u nás v Katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa, v Trnave.

Na pozvanie vdp. Mariána Červeného z Brestovian sa Suchovský spevácky zbor pod vedením dirigenta p. Zefirína Hečku, spolu so starostom

obce p. Ľudovítom Štefánkom s manželkou, zúčastnil otvorenia Stredoeurópskych katolíckych dní. V dopoludňajších hodinách sa sála Kultúrneho domu v Brestovanoch rozohrala a rozospievala piesňami Chrámového zboru Jána Cikkera z Brestovian, speváckeho zboru slovenských učiteliek Ozvena z Bratislavy, speváckeho zboru Jána Pavla II. z Vajnora a Suchovského speváckeho zboru. Program obohatili aj folklórne skupiny a spievajúce rodiny zo Slovenska a z Moravy

V Katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa v Trnave sa na slávnostnej svätej omši zúčastnil rakúsky

veľvyslanec v Slovenskej republike Dr. Martin Boldorf s rodinou a viedenský pomocný biskup Mons. Ludwig Schwarz. Oboch najviac zaujalo vystúpenie Suchovského speváckeho zboru. Nešetrili slovami chvály a pripojili aj pozvanie na vystúpenie do Viedne.

Stredoeurópske katolícke dni sú ročným podujatím, kde ide o hľadanie spoločného zblíženia rôznych kultúr. Kresťania by mali „dať dušu“ spoločnému spoluzitiu.

H.T.

Vážení spoluobčania

Dňa 29. 1. 1999 prevzal v sídle Matice Slovenskej v Martine cenu J.C.Hronského náš rodák Dr. Viliam Turčány. Odovzdávanie cien sa dialo za prítomnosti čelných politických predstaviteľov, ale aj za prítomnosti otcov kardinálov J. Tomka a J.Ch. Korca. Viliam Turčány sa vo svojom príhovore okrem iného spýtal, či je ešte na svete štát s takým malým počtom obyvateľov ako Slovensko a má dvoch otcov kardinálov?!

Na túto otázku z Martina som si spomenul dňa 7.3.2003 v kaštieli v Palárikove, kde Nadácia Matice Slovenskej odovzdala ceny za rok 2002. Medzi ocenenými bol i náš rodák PhDr. Blahoslav Hečko, ktorý dostal cenu J.C.Hronského za literatúru in memoriam. Prevzala ju jeho manželka Marína Hečková.

Ceny Nadácie Matice Slovenskej sú prestížne ceny za najvýznamnejšie tvorivé výkony dlhodobého aj

celoživotného charakteru. Doteraz je u nás 33 laureátov tejto ceny.

Pri tejto príležitosti som v duchu konštatoval, že Suchá nad Parnou, ako jediná obec na Slovensku, má dvoch nositeľov ceny J.C. Hronského za literatúru.

A že to boli osobnosti Slovenska v oblasti literatúry, môžete posúdiť:

- r. 1994 Ladislav Ťažký
- r. 1996 Doc.PhDr. Milan Rúfus Csc.
- r. 1998 Mária Ďuričková
PhDr. Viliam Turčány Csc.
- r. 2000 Vladimír Ferko
Štefan Moravčík
- r. 2002 PhDr. Blahoslav Hečko
PhDr. Svetoslav Veigl
PhDr. Ján Lenčo

Ľudovít Štefánek, starosta obce

Sv. Monika manželka, matka, vdova

Sv. Monika bola veľmi známa svätica v storočí, v ktorom žila. Narodila sa r.331 v meste Tageste v severoafrickej Numíii (terajšie Alžírsko a sev. Tunisko). Vychovávala ju staršia slúžka.

Moniku vydali za pohanského muža. Jej muž Patricius bol prudkej povahy, neviazaný hýrivec, zlostný a v manželstve neverný. Jeho matka držala s ním, a tak Monika trpela dvojnásobne. Ešte aj služobníctvo bolo proti nej. Jej odpoveď? Nikdy mužovi nič nevyčítala, ešte ho aj odprosovala. Chcela mu predstaviť Krista ako odpúšťal, zabúdala a nesmierne milovala!

Nezniesla klebety, o neprítomných nedovolila hovoriť zle. Túžila, aby sa jej muž obrátil a dal sa pokrstiť. To sa jej i podarilo. Ťažkosti mala aj so synom Augustínom. Oddal sa bludárom manichejcom. Oslnila ho sláva a úspech v štúdiách a žil neviazaným životom. Matka chodila do chrámu modliť sa za celú rodinu. Denne bola na sv. omši. Odišiel od nej do Itálie a matka ho našla v Miláne. V Miláne stretol biskupa sv. Ambróza a ten mu ukázal, aký je maličký pred Bohom, aká je márnivá ľudská sláva a ako iba Boh si zaslúži lásku nášho srdca. Tu sa splnilo, čo jej predpovedal africký biskup: „Nie je možné, aby syn toľkých slz matky bol stratený.“ Sv. Ambróz Augustína pokrstil. Tak sa jej splnili jej sny. Zomrela v Ostii, keď mala 56 rokov. Celý život obetovala pre svojho syna.

A my sme niečo obetovali za vykúpenie tej - ktorej duše? Naším synom alebo dcéram? Vrucna modlitba, pôst a hlboká viera v Boha pomôže i nám, dnešným matkám, v našej bolesti a strachu o zblúdené duše detí, ktoré sa odcudzili a nechcú nič počuť o Bohu. Berme si príklad od sv. Moniky, ktorá všade tíšila rozpory a zvady. Mali by sme nepriateľstvá zmierovať, ako to robila sv. Monika.

Augustínov boj o nový život, v ktorom ho matka tak vytrvalo podporovala, skončil víťazstvom Božej milosti. Mánotratný syn nielen opustil bludné názory a otroctvo vášni, ale rozhodol sa venovať ďalší život Bohu.

Matka Sedembolestná, nauč nás plakať slzami vykúpenia.

Vybrané z knihy Celý rok so svätými.

M.H.

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužby na august

Sv. omše v týždni

(Rozpis sv.omší je orientačný, rozhodujúce sú farské oznamy)

Suchá – utorok - piatok 18.00;

Košolná - streda 17.00; Zvončín - štvrtok 17.00

Sv. omše v nedeľu a vo sviatok

1. augusta – 1. piatok v mesiaci,

Suchá 18.00

2. augusta – 1. sobota v mesiaci,

Suchá 7.30

3. augusta – 18. Nedeľa v Cezročnom období

Zvončín 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Košolná 9.00

10. augusta – 19. Nedeľa v Cezročnom období

Košolná 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Zvončín 9.00

15. augusta – Nanebovzatie Panny Márie,

Suchá 18.00 vo štvrtok večer s platnosťou na sviatok

Zvončín 7.30; Košolná 17.00; Suchá 18.00

17. augusta – 20. Nedeľa v Cezročnom období

Zvončín 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Košolná 9.00

24. augusta – 21. Nedeľa v Cezročnom období

Košolná 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Zvončín 9.00

31. augusta – 22. Nedeľa v Cezročnom období

Zvončín 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Košolná 9.00

90- výročie narodenín a menín

Dňa 28.7.2003 sa dožila 90 rokov života

naša dobrá mama, babka a prababka

Anna Izakovičová, rodená Silná.

Narodila sa 28.7.1913 v Suchej nad Parnou

v skromnom rodinnom dome v Hoštádoch.

Pokrstená bola v Suchovskom kostole 5.8.1913

menom Anna

Z početnej rodiny 4 chlapci a 2 dievčatá

16 rokov si mala, keď si otca stratila.

Matka vdova deti skromnosti od malička učila

a do života ďalšieho pripravovala.

Láskavosťou, dobrotou, trpezlivosťou

vierou v Boha príkladom bola.

Vydávala si sa v 19-tich rokoch

nevesta to skromná bola

v zlatých rukávoch oblečená

krásnom Suchovskom kroji vyparadená,

cigánskou hudbou, spevom a svadobným sprievodom

od Hoštákov starším družbom vedená

po Suchovskom námestí do kostola privedená

ti najstaršia družička ženicha privedla.

Ja som iba 5 rokov mal

a tento sprievod do kostola sledoval.

Mama moja, milá svokra

nesníval som veru o tom,

že raz budem tvojim zaťom.

AUGUST 2003

Cezročné obdobie

Pi	1	Alfonz Mária de Liguori, biskup, učiteľ Cirkvi
So	2	Euzébius Vercellský, biskup
Ne	3	18. Nedeľa v Cezročnom období
Po	4	Ján Mária Vianney, kňaz
Ut	5	Výročie posv.Hlavnej mariánskej baziliky v Ríme
St	6	Premenenie Pána
Št	7	Sixtus II. pápež, a spoločníci, muč.
Pi	8	Dominik, kňaz
So	9	Terézia Benedikta z Kríža, rehoľn., mučenica
Ne	10	19. Nedeľa v Cezročnom období
Po	11	Klára, panna
Ut	12	Hilária
St	13	Poncián, pápež a Hypolit, kňaz, mučeníci
Št	14	Maximilián Mária Kolbe, kňaz, mučeník
Pi	15	Nanebovzatie Panny Márie (prik. sviatok)
So	16	Štefan Uhorský
Ne	17	20. Nedeľa v Cezročnom období
Po	18	Helena
Ut	19	Ján Eudes, kňaz
St	20	Bernard, opát, učiteľ Cirkvi
Št	21	Pius X., pápež
Pi	22	Panna Mária Kráľovná
So	23	Ružena Linská, panna
Ne	24	21. Nedeľa v Cezročnom období
Po	25	Ludovít
Ut	26	Zefirín
St	27	Monika
Št	28	Augustín, biskup, učiteľ Cirkvi
Pi	29	Mučenícka smrť sv. Jána Krstiteľa
So	30	Erika
Ne	31	22. Nedeľa v Cezročnom období

21 rokov mladosti rýchlo ubehlo

Božia vôľa daná zhora

sen veru potvrdila.

Tri dcéry si vychovala a do života pripravila,
skromnosti a v láske, viere v Boha učila.

Do najstaršej som sa zaľúbil (Mária)

a za svoju manželku vyvolil,

v Podhájskom kostole lásku prisahou odobril.

90 rokov žitia je už pekný vek,

za ktorý je treba poďakovať

Pánu Bohu dobrotivému i tvojej patrónke svätej Anne.

Ďakujem Pánu Bohu, Panne Márii i jej patrónke

svätej Anne za to, že máme ešte oslávenkyňu Matku,

ktorá nám svojím životom ukázala, čo je láska.

„Korunou starcov rodičov sú ich deti.“

Toto Vám k 90-ke prajú Vaši najbližší dcéra Mária a zať

Ján, vnučka Katarína a jej manžel Miloš, pravnik Martin

a pravnúčka Katka želajú zo srdca to najlepšie, zdravie

a spokojnosť do ďalšieho života.

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužby na júl

Sv. omše v týždni

(Rozpis sv. omši je orientačný, rozhodujúce sú farské oznamy)

Počas júla (dovolenky) sv. omše v robotné dni nebudú.

Súrne prípady (zaopatrovanie, pohreby) bude zastupovať vdp. v Dolných Orešanoch

Sv. omše v nedeľu a vo sviatok

4. júla – 1. piatok v mesiaci

Suchá 18.00

5. júla – 1. sobota v mesiaci,

Suchá 7.30

6. júla – 14. nedeľa v Cezročnom období

Zvončín 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30; Košolná 9.00; Suchá - Ružová dolina 10.30

13. júla – 15. nedeľa v Cezročnom období

Košolná 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Zvončín 9.00

20. júla – 16. nedeľa v Cezročnom období

Zvončín 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Košolná 9.00

27. júla – 17. nedeľa v Cezročnom období

Košolná 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 9.00;

Zvončín 10.30 - slávnosť patrónov kostola, hody

Výročia,

významné cirkevné akcie

11.7. biskupská vysviacka Mons. Andrej Imrich, pomocný biskup (1992), Spiš

17.7. sviatok blahorečeného mučeníka biskupa Pavla Petra Gojdiča

20.7. biskupská vysviacka Mons. Jozef Zlatňanský, tajomník Interdikasteriálnej komisie pre Cirkev vo východnej Európe (1997), Rím

26.7. biskupská vysviacka Mons. Štefan Vrablec, pomocný biskup (1998), Bratislava - Trnava

27.7. biskupská vysviacka Mons. František Rábek, pomocný biskup (1991), Nitra

27.7. biskupská vysviacka Mons. Štefan Sečka, diecézny biskup (2002), Spiš

6.8. výročie smrti pápeža Pavla VI. (1978)

24.8. biskupská vysviacka kardinál Ján Chryzostom Korec, diecézny biskup (1951), Nitra

25.8. sviatok blahorečeného mučeníka rehoľného kňaza Metoda Dominika Trčku

30.8. výročie posviacky katedrálneho chrámu v Trnave

JÚL 2003

Cezročné obdobie

Ut	1	Teobald
St	2	Návšteva Panny Márie
Št	3	Tomáš, apoštol
Pi	4	Alžbeta Portugalská
So	5	Cyril a Metod, slovanskí vierozvestovia
Ne	6	14. Nedeľa v Cezročnom období
Po	7	Anton Mária Zaccaria, kňaz
Ut	8	Ivan
St	9	Drahoslav
Št	10	Amália
Pi	11	Benedikt, opát, patrón Európy
So	12	Nina
Ne	13	15. Nedeľa v Cezročnom období
Po	14	Kamil z Lellis, kňaz
Ut	15	Bonaventúra, biskup, učiteľ Cirkvi
St	16	Karmelská Panna Mária
Št	17	Andrej - Svorad a Benedikt, pustovníci
Pi	18	Fridrich
So	19	Dušana
Ne	20	16. Nedeľa v Cezročnom období
Po	21	Vavrinec z Brindisi, kňaz, učiteľ Cirkvi
Ut	22	Mária Magdaléna
St	23	Brigita, rehoľníčka, spolupatrónka Európy
Št	24	Kristína, mučeníčka
Pi	25	Jakub, apoštol
So	26	Joachim a Anna, rodičia Panny Márie
Ne	27	17. Nedeľa v Cezročnom období
Po	28	Nazarius
Ut	29	Marta
St	30	Peter Chryzológ, biskup, učiteľ Cirkvi
Št	31	Ignác z Loyoly, kňaz

Jún v našej farnosti:

Zosnulí:

+ 6. 6., Štefan Kratochvíl, Suchá, 86.r.

+ 6. 6., Mária Serišová, Zvončín, 74.r.

+ 17. 6., Mgr. Oľga Macáková, Suchá, 65.r.

Pokrstení:

*11. 5.2003, Jakub Hrdlička, Košolná

Farský mesačník DUCHOVNÉ OZVENY

Vychádza poslednú nedeľu, s dátumom nasl. mesiaca. Vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Suchá nad Parnou č. 431, PSČ 919 01, tel: 033 / 558 01 44. Zodpovedný redaktor: Mgr. Peter Cibira, administrátor S povolením Arcibiskupského úradu v Trnave, dňa 3.8.1998, č. 2663/98.

Cena: dobrovoľný príspevok